

مثنوی حُسنِ جهانگیر

(جهانگیرنامه)

سروده

غیاث الدین منصور ریاضی ورامینی رازی

(از دیازدهم هجری قمری)

تصحیح

سهیلا حسن زاده

دکتر یوسف اسماعیل زاده

(عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور)

زمستان ۱۳۹۷

سرشناسه	: ریاضی ورامینی رازی، غیاث‌الدین منصور، قرن ۱۱ق
عنوان و نام پدیدآور	: مثنوی حسن جهانگیر: (جهانگیرنامه) / سروده‌ی غیاث‌الدین منصور ریاضی ورامینی رازی (قرن یازدهم هجری قمری)؛ تصحیح سهیلا حسن‌زاده، یوسف اسماعیل‌زاده
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات امید رهاوی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۳۷۲ص
شابک	: ۹۷۸۶۰۰۹۶۴۱۱۵۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
عنوان دیگر	: جهانگیرنامه
موضوع	: ریاضی ورامینی رازی، غیاث‌الدین منصور، قرن ۱۱ق
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۱۱ق
موضوع	: Persian poetry - ۱۷ th century
شناسه افزوده	: حسن‌زاده، سهیلا، ۱۳۴۸، مصحح
شناسه افزوده	: اسماعیل‌زاده، یوسف، ۱۳۵۷، مصحح
رده‌بندی کنگر	: PIR ۶۲۷۶/۵/۲ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۸۱ / ۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۹۲۰

مثنوی حسن جهانگیر (جهانگیرنامه)

سروده‌ی غیاث‌الدین منصور ریاضی ورامینی رازی

تصحیح: سهیلا حسن‌زاده و یوسف اسماعیل‌زاده

صفحه‌آرا: زهرا عزیزی

طراح جلد: مهری سیاهوشی

نوبت چاپ: نخست ۱۳۹۷ شمارگان: ۵۰۰ نسخه قیمت: ۳۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸۶۰۰۹۶۴۱۱۵۴

پست الکترونیک: omiderahavi@chmail.ir

تلفن: ۰۹۱۲۵۰۲۹۴۸۶

© حق چاپ: ۱۳۹۷، انتشارات امیدرهاوی

تمام حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

فصل اول: معرفی شخصیت‌های اصلی اثر	۹
زندگی نور الدین جهانگیر گورکانی	۱۱
بزرگی عشقی جهانگیر	۱۴
زرجهان بیگم	۱۸
فصل دوم: معرفی شاعر و ویژگی‌های اثر	۲۱
معرفی شاعر	۲۲
منظومه‌های پید و سرود سیرین نظامی	۲۳
معرفی مثنوی حسن جهانگیر	۲۵
ساختار منظومه	۲۵
ویژگی‌های منظومه	۲۸
ویژگی‌های سبکی	۲۸
ویژگی‌های ادبی	۲۹
لغات و اصطلاحات عامیانه	۲۹
تعارفات	۳۰
تشبیه	۳۳
تشبیه مفصل	۳۳
تشبیه مجمل	۳۴
استعاره	۳۵
ترکیب‌های کنایی	۳۶
موتیف	۳۹

۳۹	شعله
۴۰	سلیمان
۴۱	تلمیح
۴۳	عیوب قافیه
۴۳	ویژگی‌های زبانی
۴۳	سجع آوایی
۴۴	نغامت
۴۴	ترکیب‌های عطفی میانه
۴۶	استفاد از فرهنگ و سنن هند
۴۶	رسم الخط نهضت
۴۹	ویژگی‌های فکری
۵۱	خلاصه داستان
۵۲	شباهت‌های مثنوی با خسرو و شیرین نخلی
۵۳	آغاز منظومه
۵۳	آغاز داستان
۵۹	سوال و جواب
۶۰	ساقی نامه
۶۳	فصل سوم: اشعار
۶۵	حُسن جهانگیری مین کلام ریاضی رَحْمه الله علیه
۶۵	در وحدت باری تعالی
۶۵	ربِّ یسّر بسم الله الرحمن الرحیم و تَمِّم بالخیر
۷۲	توحید دوم
۷۳	مناجات دوم
۷۶	مناجات

تمثیل	۷۷
در نعت حضرت رسالت پناه محمد مصطفی صلی الله علیه و آله وسلم	۷۹
در صفت شب معراج حضرت صلی الله و آله	۸۱
آغاز داستان	۸۷
دیدن شاهزاده عالم سلطان سلیم، نور جهان بیگم را و گرفتار شدن او	۹۰
بتاب شدن شاهزاده قدسی القاب بعد از رفتن مطلوب و در خلوت به خیال	
بازی مشغول بودن شاهزاده	۹۷
تمثیل	۱۰۷
جلوس مبارک حضرت شاهنشاهی نورالدین محمد جهانگیر پادشاه	۱۰۹
ذکر شهادت شجاع مبارکه غیرت، امیرولی علی قلی بیگ شیرافکن آسایش	
اعلی	۱۱۳
در حقیقت احوال نور جهان بیگم	۱۲۸
رفتن حضرت شاهنشاه به خانه دست را علم میرزاغیاث بیگ اعتماد الدوله به	
تقریب عزا پرسی و دلجویی	۱۳۱
تشریف بردن عاشق به سرکوی یار و دعا سازان و باز برگشتن	۱۵۰
تمثیل	۱۵۱
ساجق فرستادن شهنشاه به خانه عمادالدوله دستور	۱۶۱
مجلس خانبندان	۱۷۳
تعریف آتشبازی	۱۸۱
به عزم وصال	۱۸۵
تعریف چراغان و آتشبازی	۱۹۱
آمدن پادشاه از شکارگاه هنگامی که غسل می کرد	۱۹۷
در تعریف سپنت بازی	۲۰۴

چشن سینت بازی حضرت شاهنشاه با نور جهان بیگم در لعل باغ اکبرآباد	۲۰۸.....
به وکالت سرافراز نمودن و سکه عنایت کردن به نام نور جهان بیگم	۲۲۶.....
سوال	۲۳۴.....
جواب	۲۳۵.....
سوال	۲۳۶.....
سوال	۲۳۸.....
جواب	۲۴۰.....
شمه ای از حسن و سلوک نور جهان بیگم	۲۴۵.....
خاتمه الکتاب	۲۵۲.....
منابع و مأخذ	۲۶۵.....